

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. Udvalgets opgaveområder

Udvalget har fokus på at optimere borgernes trivsel og generelle sundhed. Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets opgaver falder inden for fem områder:

Tværgående samarbejde om sundhed: Sundhedsaftalen med Region Syddanmark, samarbejde med almen praksis, fysioterapeuter m.m. samt medfinansiering af sundhedsydelse.

Sundhedskurser med rehabiliterende sigte til borgere med et BMI over 30, diabetes 2, lungesygdommen KOL, hjertesygdom, kræft, stress samt sundhedsindsatser i samarbejde med Jobcenter Vejle. Henvises fra egen læge og Jobcenter.

Genoptræning: Vederlagsfri fysioterapi til svært fysisk handicappede og genoptræning af patienter efter sygehusindlæggelse eller ambulatoriebesøg.

Tandpleje: Børne- og Ungetandplejen, herunder fremme af tandsundhed samt tandbehandlinger og tandregulering. Voksntandpleje herunder omsorgstandpleje og specialtandpleje.

Sundhedsfremme og forebyggelse: Fremme af sundhedssamarbejde på tværs af forvaltningerne. Bl.a. SPOR18, som er åben rådgivning for unge, kurser til unge der mistrives, fællesskabskoordinatorene, rygestoptilbud, forebyggelse af rygestart, De rare olympiske lege, Overvægtsklinikken, Forebyggende hjemmebesøg og fremme af ABC for Mental Sundhed.

2. Andel af driftsbudget

Drift - serviceudgifter	Budget 2021 (1.000 kr.)
Tværgående samarbejde om sundhed	464.186
Sundhedskurser og Genoptræning	48.649
Tandpleje	43.518
Sundhedsfremme og Forebyggelse	35.457
Netto budget i alt	591.810

3. Politiske mål og kommende udfordringer

”Vejle vil Livet” er kommunens sundhedspolitik, der går på tværs af alle fagudvalg. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har et særligt ansvar for at sikre udmøntningen af politikken. Opgaven løftes bl.a. gennem samarbejde mellem forvaltningerne, lokalsamfund, foreninger, uddannelsesinstitutioner, praktiserende læger, Sygehus Lillebælt, boligforeninger og virksomheder. Samarbejdet på tværs har en særlig prioritet i de kommende år, især arbejdet med ensomhed samt børn og unges mentale sundhed.

Desuden skal Vejle Kommune leve op til mål-

sætningerne i Sundhedsaftalerne, herunder fokus på rygning, overvægt, mental sundhed og forebyggelse af indlæggelser på sygehus. Aftalen sætter rammen for samarbejdet mellem Region Syddanmark, de 22 syddanske kommuner og de praktiserende læger de næste fire år. Udvalget har en koordinerende opgave i forhold til implementeringen af aftalerne, der især har fokus på røg samt børn og unges mentale helbred.

Røg- og tobaksfri Fremtid

Vejle Kommune er partner i Røgfri Fremtid. Målet er, at ingen børn og unge ryger i 2030, og at mindre end 5 % af den voksne befolkning ryger. 17 % af danskerne ryger hver dag. Vejle Kommunes handleplan for Røgfri Fremtid har bl.a. fokus på, at børn skal kunne færdes i røgfrie miljøer.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

De seneste år er der sat en række aktiviteter i gang, som Sundhedsafdelingen fortsat vil bruge ressourcer på. Blandt andet vil der blive arbejdet strukturelt med forebyggelse af ryge-start i såvel grundskolen som på ungdomsuddannelserne. Fx har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget taget initiativ til en dialog med kommunens ungdoms- og videregående uddannelsesinstitutioner om Røg- og tobaksfri uddannelsesby. I efteråret 2019 vedtog alle ungdomsuddannelser i Vejle Kommune, at unge fremover kan færdes i et røgfrigt uddannelsesmiljø fra skolestarten 2020. Desuden har Byrådet besluttet at arbejde hen imod, at Vejle

Kommunes ansatte ikke længere må ryge i arbejdstiden fra 2021.

De seneste år har der været en stigning i antallet af borgere, der ønsker et rygestopforløb. En del borgere har behov for individuel ryge-stopvejledning, fx på grund af angst og især lungesygdommen KOL. Sygehus Lillebælt spurgt patienter, der ryger, om de vil have en henvisning til et kommunalt rygestopforløb. Det har givet positive resultater. Antallet af borgere, der siger ja tak til et rygestoptilbud, er mere end tredoblet i Vejle Kommune. Den udvikling vil afdelingen fortsætte med at understøtte i 2021.

Eksempler på målsætninger i Sundhedsaftalerne

Parterne vil bl.a.

- reducere andelen af børn og unge (6-16 år) med overvægt.
- sikre, at andelen af unge med psykiske lidelser, som har fuldført en ungdomsuddannelse, er øget til minimum 53 %.
- reducere overdødeligheden blandt borgere med udvalgte psykiske lidelser til maksimalt 2,8 %.
- reducere antallet af akutte indlæggelser af KOL-patienter til maksimalt 380 per 1000 KOL-patienter.
- sikre, at andelen af somatisk syge, som fastholdes på arbejdsmarkedet, er øget til minimum 82 %.

Sundhedsprofilen om Vejle Kommune:

16,6 % ryger dagligt
16 % er svært overvægtige
26 % dyrker moderat/hård motion

Bevæg dig for livet

Et landsdækkende partnerskabsprojekt. Visionen er, at 75 % af befolkningen i år 2025 skal være idrætsaktive. Samtidig skal 50 % være idrætsaktive i en forening.

Sundhedsprofilen

80 % af Vejle Kommunes borgere synes, de har et godt helbred. Det er 5 % færre end ved sidste måling i 2013. Det viser tal fra rapporten Den natio-

nale sundhedsprofil 2017. En af årsagerne kan være det mentale helbred. Næsten 14 % synes, de har et dårligt mentalt helbred, og 17 % føler sig stressede. I de kommende år er der fokus på forbedret mental sundhed og flere positive fællesskaber. Sundhedsafdelingen fortsætter med at udvikle eksisterende og nye hjemmesider, der skal gøre det lettere for borgerne at finde de mange fællesskaber, mindske ensomhed og højne den mentale trivsel. Fx aktivsammen.vejle.dk til borgere over 60 år, vejle.dk/SocialeVej-viser, hvor tilbud til borgere, der ikke trives, er samlet, samt den kommende platform Gen-lyd Vejle – en slags digital opslagstavle, hvor borgere kan finde andre borgere, der har de samme interesser.

Flere er blevet overvægtige, og samtidig er der færre, der dyrker moderat til hård motion. Derfor vil træning og bevægelse i hverdagen også indgå i aktiviteter til borgerne i de kommende år. Fx samarbejder Sundhedsafdelingen med andre afdelinger om Bevæg dig for livet og De rare olympiske lege for borgere, der er særligt udfordrede

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

på grund af udviklingshæmning og flere diagnoser, f.eks. autisme, ADHD og epilepsi.

Genoptræning senest 7 dage efter udskrivelse fra sygehus

Der har været en stigning i antallet af genoptræningsplaner på 40 % i forhold til 2015. Det gælder alle diagnoseområder. Fra 2018 til 2019 har der været en stigning på 5 %. Siden juli 2018 har borgerne haft lovkrav på at komme til genoptræning senest syv dage efter, at de er udskrevet fra sygehuset.

Genoptræningen har implementeret den ny lovgivning på hjerneskadeområdet, der især har betydet, at langt flere borgere med mere komplicerede hjerneskader får genoptræning i kommunen. Det giver et pres på såvel personalet som budgettet.

Udviklingen følges nøje.

Antallet af borgere stiger - især ældre

Tandplejen arbejder konstant med at optimere driften, så den kan rumme det støt stigende antal ældre patienter. Det samme gælder afdeling Sundhedskurser og Forebyggende hjemmebesøg til borgere over 65 år.

De primære årsager til stigningen er en øget befolkningsvækst og ny lovgivning, der betyder at flere borgere skal have kommunale sundhedstil-

bud. Forebyggende hjemmebesøg har fx udvidet målgruppen fra 75 år til 65 år og skal have tilbud om besøg til borgere, der har mistet en samlever eller ægtefælle. Samtidig stiger levealderen og antallet af borgere, der har kroniske sygdomme.

Stadig flere borgere får sundhedsydelser, bl.a. genoptræning, forebyggende hjemmebesøg og voksentandpleje. Den udvikling vil fortsætte.

Desuden overtager kommunerne flere opgaver fra regionerne, bl.a. hjerterehabilitering, hvor både selve indsatsen er øget, og antallet af målgrupper er øget. Forløbsprogrammet for mennesker med depression afventer godkendelse i forhold til økonomi inden implementering. "Det nære sundhedsvæsen" rykker tættere på borgerne.

Sundhedsafdelingen har derfor konstant spot på smartere måder at arbejde på, sådan at der frigøres tid til kerneydelser, fx om den nye robotteknologi kan overtage nogle af de mest rutineprægede administrative opgaver, der foretages i dag og digitale løsninger til borgerne, fx trænings-apps.

4. Aktivitetsforudsætninger

Sundhedsafdelingens budget er et rammebudget. Det betyder, at selvom flere borgere efterspørger ydelser i Sundhedsafdelingen, øges budgettet ikke automatisk. Derfor kan der opstå ventelister.

Aktivitet	Mængde
Forebyggende hjemmebesøg	Ca. 3.500 besøg
Børne- og Ungetandplejen 0-18 år	Ca. 25.000 børn og unge
Voksentandplejen	Ca. 1.200 patienter
Genoptræning	Ca. 3.400 genoptræningsplaner
Sundhedskurser	Ca. 1.250 henvisninger
Sundhedsfremme og forebyggelse	Note 1

Note 1: Det er vanskeligt at gøre mængden op, da afdelingen er i kontakt med mange mennesker, fx til De rare olympiske lege og i forbindelse med opsøgende arbejde til arrangementer.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget